

Συμβουλίου της Επικρατείας: 1012/2003

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α ΜΣΤ/04 σελ. 441

Έννοια εργατικού ατυχήματος.

Θεωρείται και το συμβάν κατά τη μετάβαση του ασφ/νου στον τόπο εργασίας του ή κατά την αποχώρησή του από αυτή, αρκεί να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας και του ατυχήματος.

Η παρέκκλιση του ασφ/νου από τη συνηθισμένη διαδρομή, που ακολουθεί κατά την επιστροφή του από την εργασία του στην οικία του, εφόσον δικαιολογείται, δεν μπορεί να διακόψει τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ εργασίας και ατυχήματος, πολλώ μάλλον όταν το ατύχημα δεν έγινε κατά τη διαδρομή προς ή από την παράκαμψη αυτή.

Πρόεδρος: Π. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Εισηγήτρια: Χ. ΣΙΤΑΡΑ

Δικηγόροι: Κ. Κηπουρός, Π.Ν.Σ.Κ., Κ. Ρούσος

1. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που κατατέθηκε μετά τις 17.10.1990, ασκείται κατά το άρθρο 21 παρ. 9 του ν. 1902/1990 (Α' 138) χωρίς να απαιτείται καταβολή τελών και παραβόλου (Σ.τ.Ε. Ολομ. 1777/1999) και, συνεπώς, τα καταβληθέντα τέλη και το παράβολο πρέπει να επιστραφούν στο αναιρεσείον Ι.Κ.Α. ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης.

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 88/1991 αποφάσεως του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας με την οποία απορρίφθηκε έφεση του αναιρεσείοντος Ιδρύματος κατά της 266/1990 αποφάσεως του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Λάρισας. Με την πρωτόδικη απόφαση απορρίφθηκε προσφυγή του αναιρεσείοντος Ιδρύματος κατά της 370/Α31/1989 αποφάσεως της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λάρισας. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε γίνει δεκτή ένσταση της αναρρεσίβλητης κατά της 164/1988 αποφάσεως του Διευθυντή του ίδιου Υποκαταστήματος και είχε χαρακτηριστεί ως εργατικό το ατύχημα που είχε υποστεί ο σύζυγος αυτής.

3. Επειδή, από την έναρξη ισχύος του άρθρου 21 παρ. 9 του ν. 1902/1990 το Ι.Κ.Α., και οι λοιποί οργανισμοί αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, απολαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και του διαδικαστικού προνομίου του ελληνικού δημοσίου της αναστολής, κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, των προθεσμιών για την άσκηση των ενδίκων μέσων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, το οποίο επεκτάθηκε με το άρθρο 22 παρ. 4 του ν. 1868/1989 και επί υποθέσεων δικαιοδοσίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (Σ.τ.Ε. Ολομ. 2156/1998). Στην προκειμένη περίπτωση, η επίδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, όπως προκύπτει από το σχετικό αποδεικτικό, στο αναιρεσείον Ίδρυμα έγινε στις 11.6.1991 ενώ η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης κατατέθηκε στο Διοικητικό Εφετείο Λάρισας στις 11.10.1991. Με τα δεδομένα αυτά η κρινόμενη αίτηση έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, διότι η προθεσμία για την άσκηση αυτής, που άρχισε να τρέχει στις 12.6.1991, διακόπηκε κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών και ξανάρχισε να τρέχει από την επομένη της λήξεώς τους, δηλαδή στις 16.9.1991, δεν είχε λήξει στις 11.10.1991.

4. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 4 και 34 παρ. 1 του Α.Ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» (Α' 179), ως εργατικό ατύχημα θεωρείται παν βίαιο συμβάν το οποίο προκάλεσε θάνατο ή αναπηρία παρακωλύουσα την εργασία και το οποίο επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, τελεί δε προς αυτήν αμέσως ή εμμέσως, σε σχέση αιτίου και αποτελέσματος. Ως εργατικό ατύχημα θεωρείται, εξάλλου, κατά την έννοια των αυτών διατάξεων, και το συμβάν κατά την μετάβαση του ασφαλισμένου στον τόπο εργασίας του ή κατά την αποχώρησή του από αυτή αρκεί να

υπάρχει στη συγκεκριμένη περίπτωση αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας και του ατυχήματος (Σ.τ.Ε. 2258/1990, 2574/1992, 575/1993, 5446/1995).

5. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έγιναν δεκτά τα εξής : Η αναιρεσίβλητη με την από 19.6.1987 δήλωση ατυχήματος, που υπέβαλε στο Υποκατάστημα Ι.Κ.Α. Φαρσάλων, δήλωσε ότι στις 16.6.1987 και ώρα 15.30' ο σύζυγός της Σ.Λ., ασφαλισμένος του Ιδρύματος, τραυματίστηκε θανάσιμα, εξαιτίας αυτοκινητιστικού ατυχήματος, που συνέβη στο 3ο χιλιόμετρο της οδού Φαρσάλων - Βόλου, κατά το χρόνο που επέστρεφε στην οικία του, από την κοινότητα Αγίου Γεωργίου -Φαρσάλων, όπου παρείχε εξαρτημένη εργασία. Επί της ανωτέρω δηλώσεως εκδόθηκε η 164/1988 απόφαση του διευθυντή του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λάρισας, με την οποία το πιο πάνω ατύχημα χαρακτηρίστηκε μη εργατικό. Κατά της αποφάσεως αυτής ασκήθηκε από την αναιρεσίβλητη ένσταση στην Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ίδιου Υποκαταστήματος, η οποία, αφού έλαβε υπόψη τις ενώπιόν της καταθέσεις των μαρτύρων Β.Κ., Προέδρου της κοινότητας Α.Γ., και Δ.Α., ιερέα του ναού Αγίας Ειρήνης Κ., την δέχθηκε και χαρακτήρισε το ατύχημα εργατικό.

Ειδικότερα οι παραπάνω μάρτυρες βεβαίωσαν ότι ο θανάσιμος εκτελούσε οικοδομικές εργασίες στην κοινότητα Α.Γ., από όπου αναχώρησε στις 14.30' περίπου. Στη συνέχεια πέρασε από την κοινότητα Κ. στις 15.00', για την επιμέτρηση εργασίας που είχε εκτελέσει στον πιο πάνω ιερό ναό, και μετά την πληρωμή αναχώρησε για την οικία του. Το ατύχημα που συνέβη στη συνέχεια, στις 15.30', στην οδό Φαρσάλων - Βόλου, με προορισμό προς το Ν., όπου βρισκόταν η οικία του, χαρακτηρίστηκε εργατικό και με την πρωτόδικη απόφαση, που εκδόθηκε μετά από την άσκηση προσφυγής από τον παραπάνω Διευθυντή. Το Διοικητικό Εφετείο Λάρισας, στο οποίο άσκησε έφεση το αναιρεσεϊόν Ίδρυμα, επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση, αφού έλαβε υπόψη ότι το ατύχημα του συζύγου της αναιρεσίβλητης συνέβη μία ώρα μετά το τέλος της εργασίας του, κατά τη διαδρομή της επιστροφής από τον τόπο εργασίας στην οικία του και ότι η παράκαμψή του στην κοινότητα Κ., στη διαδρομή της οποίας άλλωστε δεν συνέβη το ατύχημα, έγινε για την επιμέτρηση και πληρωμή ασφαλιστέας στο Ίδρυμα εργασίας. Με αυτές τις σκέψεις το Διοικητικό Εφετείο έκρινε ότι το ατύχημα συνέβη κατά την επιστροφή του θανόντος από την εργασία στην οικία του και ότι η πιο πάνω παρέκκλιση δεν μπορεί να διακόψει τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ εργασίας και ατυχήματος. Η κρίση αυτή του Διοικητικού Εφετείου που δίκασε την υπόθεση είναι νόμιμη και επαρκώς αιτιολογημένη οι δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Ειδικότερα η παρέκκλιση του ασφαλισμένου από τη συνηθισμένη διαδρομή, που ακολουθεί κατά την επιστροφή του από την εργασία του στην οικία του, εφόσον δικαιολογείται, δεν μπορεί να διακόψει τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ εργασίας και ατυχήματος. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο στην επίδικη περίπτωση, όπου το ατύχημα δεν έγινε κατά τη διαδρομή του συζύγου της αναιρεσίβλητης προς ή από την παράκαμψη αυτού στην κοινότητα Κ. (πρβ. Σ.τ.Ε. 4000/1983).

6. Επειδή, κατά συνέπεια, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Περί της έννοιας του εργατικού ατυχήματος, βλ. Σ.Ε. 2574/92 Ε.Δ.Κ.Α. 1993, 39.